

УДК 17+141:299.512

ЕТИКО-ФІЛОСОФСЬКЕ ВЧЕННЯ КОНФУЦІЯ

Студ. Н.М. Янкова, гр. БДК2-15

Наук. керівник доц. Р.В. Множинська

Київський національний університет технологій та дизайну

Засновником конфуціанства — етичної філософсько-релігійної доктрини — є Конфуцій, який жив і проповідував своє вчення в епоху «боротьби царств». Конфуціанство вважається духовною основою китайського суспільства. Мудрець Кун Фуцзи (справжнє ім'я Конфуція) є водночас і виразником китайської моральності (він висловив те, що китайці на рівні стихійної свідомості вважали істиною), та її творцем, оскільки надав їй чітких канонічних форм.

Конфуціанство — філософське вчення, яке проголошує верховенство добра у світі, захищає непорушність установлених небом суспільних норм.

Основою конфуціанської моральної концепції є вчення про жень — людинолюбство.

Конфуціанська етика передбачає верховенство добра, закликає жити за настановою «Не роби людям того, чого не бажаєш собі, і тоді в державі та сім'ї до тебе не будуть ставитись вороже».

Людинолюбство Конфуція характеризує відносини, які повинні існувати передусім між батьками і дітьми, між правителями і чиновниками. А вже потім воно поширюється на відносини між усіма іншими людьми. Така дещо звужена сфера «жень» пояснюється тим, що моделлю суспільства (держави) для Конфуція була сім'я. Правитель у такій державі уподібнювався батькові, а підлегли — дітям. Стосунки між простолюдинами в цій схемі не вартували уваги.

Важливе місце у вченні Конфуція посідає поняття «лі» (правило, норма, ритуал, церемоніал). Неухильно дотримуватись усталеного «лі» — одна з головних вимог конфуціанства. Без «лі» не може існувати держава. Якщо не існує «лі», то немає відмінностей між правителями і підданими, верхами і низами, літніми і молодими.

У висловлюваннях Конфуція значна увага приділена питанням державного управління, настановам, як стати гарним чиновником.

Конфуціанство в Китаї називалось «школою службовців». Воно, по суті, було ідеологією чиновників, літераторів, істориків, які належали до особливого соціального стану китайського суспільства. Внаслідок «війни царств» у Давньому Китаї родова аристократія була відсторонена від влади, країною управляло чиновництво. Позбавлене власної економічної опори, воно, на відміну від аристократії, вбачало в імператорі батька-благодійника, було схильне ототожнювати власні справи з державними.

У світоглядному аспекті конфуціанство є ідеалістичним. Небо і духи проголошуються джерелом законів природи і суспільства.

УДК 101.1:378.6

ФІЛОСОФСЬКА ТРАДИЦІЯ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Студ. А.А. Пузир, гр. БДК2-15

Наук. керівник доц. Р.В. Множинська

Київський національний університет технологій та дизайну

У Києво-Могилянській академії, заснованій Петром Могилою (1597-1647), вперше в Україні філософію викладали окремо від теології. Однак філософські курси, які тут читалися, були значною мірою схоластичними, з них починається розклад середньовічного церковно-теологічного світогляду в духовній культурі України. При обґрунтуванні православного богослов'я філософія використовувала форми, властиві схоластиці, однак при цьому професори академії широко використовували й досвід, наукові надбання, нові досягнення науки і